Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.
Администрація и Експедиція пôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.
Редакція пôдъ ч. 4 улиця св. Антонього.
Письма принимають ся лишь франкованй.
Рекламаціи неопечатанй вôльнй ôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Администрации „Газеты Львôвскои“ и въ ц. к. Старостахъ на провинцији:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.
Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 52. Середа 6 (18) Марта 1891. Рôкъ I.

Львôвъ, дня 5 (17 Марта).

Яко ôдраднѣйшій проявъ въ житю духовнôмъ руского клира, маємо нынѣ до записаня фактъ, що-но зачавшихъ ся въ львôвскôмъ Василіяньскôмъ монастыри рекольекцій духовныхъ. Тй то богоугодній упражненя у насъ, о скôлько намъ звѣстно, то первопочинъ блаженный того, що, де инде такй краснй наслѣдки приносить, що, пôдкрѣпляючи духа и розгрѣваючи серце ревностію для справы Христовои середъ слугъ Церкви, для цѣлои суспôльности потôмъ такъ хосенне.

Ôдъ часу, якъ на Митрополичôмъ Престолѣ засѣвъ нашъ найдостойнѣйшій Владыка киръ Сильвестеръ, Єго неусыпною печаливостію о спасенье душъ, межи иншими пôднесена була гадка, єстематичного ôдбуваня тыхъ рекольекцій рускимъ священьствомъ. Гадка прибрала форму и остала фактомъ, при содѣйствію Товариства св. А. Павла, котре такою горячою симпатією и пôдмогою Єго Екселенціи тѣшить ся. Витаємо одже зъ повною радостію сей фактъ, яко одну въ першихъ яснѣйшихъ зôръ на нашôмъ помраченнôмъ небосклонѣ, яко доказъ, що при добрôй волѣ и послуху своему ревному Владыцѣ, руске духовеньство зъумѣє поступити напередъ и зрôвнати ся святостію житя зъ священьствомъ католицкимъ въ загалѣ.

При тôмъ, найже намъ буде вôльно долучити ось яку мысль. Чи неможна бы такъ зарядити, щобы, для успѣху въ ôдбуваню такихъ спасительныхъ упражненъ, могли они ôдбувати ся въ кождôмъ деканатѣ. Подѣливши кондеканальныхъ на двѣ серіи, зъ котрыхъ одна зъ другою на перемѣнъ выручувала бы реколлектантôвъ въ трудѣ душпастырскôмъ, можнабы смѣло що року всему священьству въ тôмъ оживляючôмъ источнику набрати силъ духовныхъ для себе, щобы було чимъ дѣлити ся зъ другими.

Може порадно бы було, соборчики деканальнй сполучити зъ тыми тридневными бодай упражненіями духовными, причôмъ и такъ обязательна сповѣдь священьства, а самй соборчики набрали бы бôльше поваги та обильнѣйшій бы приносили пожитокъ. Не конче по парохіяхъ могли бы ôдбувати ся такй зôбраня, що було бы може сполучене зъ певною недогôдностію, але по монастыряхъ, котрыхъ славити Бога такъ нашихъ якъ и латиньскихъ маємо всюды. На провôдникахъ духовныхъ такожь намъ не повинно збувати...

Мы тую гадку нашу подаємо пôдъ розвагу компетентныхъ сферъ, и многй зъ нами утѣшили бы ся, єсли бы той красный первопочинъ якій въ львôвскôмъ монастырѣ нынѣ наставъ, розвинувъ ся широко — по цѣлôй Руси нашôй, и оставъ не ôдбитою потребою нашого священьства.

Переглядъ політичный.

На цѣлкомъ новый способъ взяла ся Россія въ справѣ жидôвъ. Понеже при наближаючôй ся тогорôчнôй выставцѣ въ Москвѣ, велику участь взяли-бы такожь жиды, Россія постановила не допустити ихъ до удѣлу въ выставцѣ. Щобы однакъ не стратити симпатіи у Французôвъ не заказала того впростъ, противно дозволяє жидамъ взяти удѣлъ, но пôдъ условієм, щобы при визѣ пашпортовôй на подорожь до Россіи, предложили метрики крещенія. Способъ добрый и осягне свою цѣль. Деякй зъ ненаймудрѣйшихъ газетъ французкихъ, а перше всего Radical горює надъ тымъ, що наслѣдкомъ такого розпорядженя, много Французôвъ не-жидôвъ не зможе взяти удѣлу въ выставцѣ, бо „пуста церемонія крещенія“ єсть чимъ разъ частѣйше залишувана у Франціи. Проявъ се сумный на кождый случай, и певно не приносить чести Франціи, єсли праса єи такъ ѣдко кидає ся на найсвятѣйшй чувства не выгасшй прецѣнь межи Французами. Оно завело ся всюда, завело и у насъ, що часами кôлька заверненыхъ головъ, перенятыхъ блудними идеями выступає зъ ними безвстыдно и важить ся представляти и заступати цѣлый загалъ.

Въ справѣ ограничень пашпортовыхъ на границѣ Франціи, цѣсарь Вильгельмъ принявъ пару днѣвъ тому адресу Альзаціи и Льотарингіи. Адресу сесю зложила ocóбна депутація, въ складъ котрои увôйшли презесъ и двохъ членôвъ выдѣлу краєвого. Цѣсарь принявъ депутацію, высказавъ свое вдоволенье зъ того, що въ справѣ такъ важнôй, звернула ся Альзація и Льотарингія впростъ до него, але заразомъ заявивъ, що на теперь прозьбамъ ихъ вдоволити не може. „Можу лишень увѣрити — сказавъ цѣсарь — що ôдносины позволять незабавомъ облегчити рухъ на западнôй границѣ. Та надѣя сповнить ся тымъ скорше, чимъ скорше людность альзацко-льотарингска пересвѣдчить ся о не даючôй зôрвати ся звязи, яка лучить єѣ зъ монархією и тымъ бôльше рѣшучо постановить она стояти при менѣ и державѣ“.

КРЕСТЪ НА СТЕПѢ.

(Перекладъ въ I. Корженьовского).

(Дальше).

Коли увôйшли нашй панѣ до внутри, коли героиня наша глянула до кола и спôзнала, що все то приладжене для неѣ и то на одну хвильку, яку тамъ перебути мали: кинула ся тѣтцѣ на шию и стискаючи єѣ, заголосила:

— Тѣточко! тѣточко дорога! що се за человѣкъ! Дивѣть, якъ ту добре, якъ красно, якъ ôнъ про все тямивъ! не знаючи навѣть на певно, чи я тутъ буду, чи гостинность єго приймy, а все таки якъ красно урядивъ ôнъ и певно все власною уставлявъ рукою. Одже то для того хотѣла панѣ Адамова, щобысьмо туда ѣхали? Она знала одже, що я єго побачу. О! и вы тѣточко знали, такъ, вы змовили ся всѣ! Но я дякую вамъ! о сердечно дякую за сю здраду, бо черезъ ню я така щаслива.

И уцѣлувавши руку тѣтки, зачала все переглядати и всѣмъ тѣшити ся. Тымчасомъ на освѣтленôй гальеріи приладжувано вечеру, на котру нашй панѣ перебравши ся поспѣшили.

Панѣ Калинецка глянувши на любый сей кутикъ, котрый такожь мовь то для неѣ бувъ приготованый, спаленѣла и погадала собѣ:

— О мôй Боже! якъ-жежь добре булобы тутъ пересиджувати.

Спôзнавъ здаєсь тоту гадку полковникъ, бо сказавъ:

То моє улюблене мѣсце, ту перебуваю часто и въ ôдси гляджу въ незмѣрену глубѣнь, яка розлягає ся межи нами. Теперь ледви виднѣє тамъ луна. Но нема ничь красшого, якъ та сторона неба, коли хмары зберуть ся тамъ, и уложать въ дивнй палаты и мѣста, а заходяче сонце озолотить и прикрасить ихъ.

День въ день гляджу я на то, и кождого разу здаєсь менѣ, що бачу щось нового, красшого, чуднѣйшого. Вамъ мешканцямъ мѣстъ, всѣ тй чуда недоступнй. Для васъ вечѣръ тогды, коли лѣхтарнѣ позасвѣчують ся, для васъ небо лишень таку має просторь, яку ôдкрывають дахы и комины, а суть такй, котрй черезъ житье цѣле не бачили границь небосклону и не знають, якъ выглядає заходяче сонце. Но прошу, мои панѣ сѣдайте. Може буду такъ щасливый, що завтра приглянете ся величавому тому видовищу, котрого нынѣ не бачилисьте.

Калинецка ничь не ôдповѣла, лишень чуючи, що лице єи паленѣє, въ низъ спустила очи. Тѣтка мовчала, такожь мовчки стали подавати вечеру. Но помало оживили ся всѣ, розмова поплыла довга, сердечна, байдужна, не стямились, якъ кôлька годинъ часу минуло мовь одна хвилька.

— Кôлькожь то працѣ и заходу мусѣло коштувати васъ, пане полковнику, закимъ урядили вы собѣ такъ красне мешканье, промовила тѣтка.

— Вже четверте лѣто перебуваю тутъ добра панѣ — ôдповѣвъ полковникъ. — Все то зробило ся и збирало постепенно. Полотна на шатра доставила Одесса, не много матеріялу деревляного мôй лѣсъ, якій маю надъ Днѣпромъ, решту зробивъ часъ. Трохи доброи волѣ, трохи досвѣдчення въ житю вандрôвчôмъ а надо все вѣрнôсть моихъ людей, що менѣ служать, а служать вѣрно, бо имъ ширше и свобôднѣйше у степѣ, — отъ и все.

Анѣ Калинецкôй, анѣ полковникови не снило ся о спочинку, ажь про се пригадала имъ тѣтка. Встали ôдъ стола, сказали собѣ добраночь, а слово се першій разъ высказане дрожачимъ голосомъ, якось дивно звучило въ грудехъ ихъ.

Зôйшовши зъ гальеріи, задержали ся еще хвильку, такъ тяжко було имъ розстати ся зъ собою и зъ тою сценою, котра ихъ окружала. Вже було пôзно, нôчь темна, небо покрылось сотнями зôрниць. Легонькій вѣтрецъ нѣсъ пахучій подувъ тысячныхъ цвѣтôвъ и тымъ додававъ еще бôльшои пôднеслости тôй тишинѣ, котра мовь бы зливала ся зъ неба и обгортала цѣлу природу.

Въ таборѣ цѣлôмъ було такожь тихо и темно; лишень зъ гальеріи освѣченои падало

Слова тоти̂ будуть струєю зимнои воды для Франціи. Они збивають найлѣпше мнѣніє тыхъ, котри̂ недавно голосили, що може дорогою взаимныхъ уступствъ, дасть ся ôдôбрати Нѣмцямъ Альзацію и Льотарингію. Трудно однакъ зрозумѣти, що розумѣє цѣсарь Вильгельмъ пôдъ надѣєю ôдносинъ, котри̂ облегчать рухъ межи Францією а Альзацією и Льотарингією. Видно, що цѣсарь нѣмецкій не покинувъ своєи гадки, стремѣти до помиреня ся зъ Францією, котре то примиреньє вплынуло бы рѣшучо на справу Альзаціи и Льотарингіи. Франція бо, подаючи руку Нѣмцямъ, тымъ самымъ признала бы имъ право надъ забранымъ ними силою краємъ. На теперь не хочуть того Французы, но кто знає, чи не схочуть потому сами̂.

Льондиньскôй часописи *Truth* доносять зъ Индіи: „Власти индійски̂ суть сердечно вдоволени̂ зъ выѣзду царевича. Пôдчасъ єго побуту все дрожало и побоювалось, щобы єго не замордовано. Мешканьє єго було всегда обставлене сильною сторожею вôйсковою. Якъ страшно мучить членôвъ царскои рôднѣ гадка о нигилистахъ, свѣдчить слѣдуюча дрôбниця. Пôдчасъ банкету въ Мадрасъ почувъ ся наразъ гукъ якійсь, мовь бы експльозіи. Царевичь поблѣдъ наразъ якъ стѣна и дрожачою рукою хопивъ за шаблю, также єго товаришѣ взяли ся до оружя. Показало ся, що гукъ сей повставъ наслѣдкомъ лопненя сифону воды содовои. Кто зважить, якихъ средствъ обережности уживає правительство пôдчасъ подорожи царя, якъ на кождôмъ кроцѣ заходить непокôй о єго житьє, а въ кождôмъ добачує ся нигилисту, той певно не позавидує величія царского престола. У насъ инакше. Найбôльша охорона для нашого цѣсаря, то миліоны грудей готовыхъ єго заставити навѣть и передъ пекольными силами.

Зъ уступленьемъ Криспіого, ôдносины межи *Ватиканомъ а Итальскимъ правительствомъ* може перестануть бути такъ заострени̂ якъ доси. Щобы прійшло до повного согласія межи куріею а квириналомъ о тôмъ нѣхто не гадає, але якесь *modus vivendi* бодай чи не зложить ся. *Polit. Corr.*, котре буває часто добре повѣдомлене, оговорюючи політичну ситуацію вытворену змѣною габинету итальского, такъ пише: „Надѣя, що зъ настаньемъ министерства Рудинього, злагôднѣють напружени̂ ôдносины межи Церквою а Державою, доси не зустрѣтилась зъ противностями. Кажуть, що заявленя Никотеры на однôй зъ послѣднихъ сесій давнѣйше не булибы можливи̂. Именно заявивъ ôнъ, що правительство бажає пошанованя правъ всѣхъ гражданъ итальскихъ а рôвно правъ кльерикального ôдлому и духовеньства. Правительство слабости не окаже, але и ôдъ переслѣдовань єсть далеке — се єго програма.“ Такій тонъ промовы выкликавъ вдоволенье, такъ въ католицкихъ якъ и либеральныхъ кругахъ.

Незабавомъ побачимо практичне примѣненье тои програмы нового габинету. Въ Италіи доси ще майже 60 епископôвъ не получило exequatur, т. є. королевского затвердженя на своихъ владицтвахъ, въ наслѣдокъ чого, не могуть они користати нѣ зъ належачихъ ся имъ доходôвъ, нѣ зъ декотрыхъ правъ свого высокого становища. Побачимо одже о скôлько ти̂ права итальскимъ правительствомъ будуть ôддани̂ епископамъ, и якъ скоро згадане exequatur правительство имъ дасть.

Неапольскій архієпископъ кардиналъ San Felice, колишный товаришь Рудинього, бачивъ ся зъ нимъ недавно и увѣряє, що Рудини оживленый якъ найлѣпшою волею для духовеньства. Ватиканъ не робить собѣ зъ того прояву великихъ надѣй, всежь таки ôдносины зъ нимъ итальского правительства може вже не будуть такъ прикри̂, якъ бувало за Криспього.

Д о п и с и.

Любичѣ княжи.

Милою вѣсткою дѣлимо ся зъ вами. Ото загадали мы пôднести село наше на ноги, выполоти всяку хопту, яка ся вкрала и станути до труду надъ власнымъ просвѣщеньемъ. Були часы, коли у насъ була читальня, та люде лихои волѣ збаламутили нарôдъ, ôдтягнули ôдъ дѣла доброго, а завели на круту дорогу піяньства. До недавна тримавъ корчму громадску жидъ. Та теперь загадали мы що иншого зробити.

Черезь судъ выкинули мы жида зъ корчмы и рѣшили на тôмъ мѣсци основати читальню, склепикъ зъ такъ зваными блаватными товарами и трафику. Та силы слаби̂ у насъ, мы полишени̂ сами собѣ. Не ма межи нами свѣтлого провôдника, котрый-бы подавъ намъ помôчну руку. Однакъ повни̂ надѣѣ беремо ся за дѣло, а оповѣщуючи всѣмъ щирымъ родимцямъ про нашь замѣръ, котрый певно ихъ урадує, кличемо и на инши̂ громады, котри̂ сплять єще въ тьмѣ... Вставайте, бо день высоко, станьмо до труду, бо поле наше розлоге. Просвѣщаймо ся, основуймо читальнѣ, кидаймо піяньство. Най трудолюбіє, любовь и згода лучать насъ всѣхъ въ одну велику родину, трудящу ся надъ власнымъ добромъ.

А. П.—І. С.

Ôдъ Збаража.

Проснули мы ся и прокинули. Всюда нове житье, нова надѣя, нова охота. По програмѣ п. Романчука, потверджено̂й Є. Е. Преосвященнымъ Митрополитомъ, будять ся и тоти̂, котри̂ до теперь спали сномъ справедливыхъ. А будять ся не для того, якъ смѣють ся наши̂ москвофилѣ, що добре теперь Русиномъ бути и не ма ся чого бояти, но для того, що бачуть теперь ясну передъ собою дорогу, що зъ безвыхôдныхъ мановцѣвъ вступили на путь просту. Всюда, ажь до низкихъ стрѣхъ, заглянуло сонце, народъ зрозумѣвъ добре, о що рѣчь йде, и однодушно станувъ по правицѣ, лишаючи по лѣвôй ссоронѣ ледво кôлькохъ, або кôльканайцятьохъ запроданьцѣвъ. Лишь впередъ бы намъ йти тою дорогою, не уставати, тутъ нагода добра для насъ учителѣвъ, тутъ то всѣ мы сповнити повинни̂ нашь святый обовязокъ и долгъ взглядомъ Руси вщѣпленый. Передъ нами нове поколѣнье, въ рукахъ нашихъ сила и будуча слава Руси. Учѣмъ тоти̂ дѣти, щобы ôдъ першои хвилѣ вписали они собѣ въ серцяхъ засаду: Вѣрнôсть Церквѣ, вѣрнôсть Державѣ, любовь и згода мѣжь собою, любовь зъ побратымами. Єсли многи̂ зъ насъ, привыкши̂ до чого иншого, мусять доперва наломлювати ся, наши̂ дѣти нехай выростуть въ засадахъ тыхъ такъ, щобы они перемѣнили ся въ правило будучого ихъ житя. То задача учительства, и для того покликую на васъ товаришѣ єще разъ, будьте вѣрни̂ свя тому обовязкови тому!

Учитель.

Якъ-бы въ доповненьє тои дописи, дôстали мы иншу, зъ котрои уступъ помѣщяємо *(Прип. Ред.)*

Ôдъ Пôдгаєцъ.

...Пытаєте, чому учительство не може зробити бôльше надъ то, що робить? Чому байдужне оно на справу народну, чому здаєсь нерозумѣти обовязку свого? Отъ ôдповѣдъ вамъ:

Учительство моглобы десять разъ бôльше робити, моглобы, бо и силы має и доброи певно не бракне єму волѣ. Но кто виненъ, єсли сами̂ родичѣ паралѣжують всякій крокъ, всяке дѣйствіє, всякій добрый замѣръ учительства. Кто виненъ, що у нашихъ селахъ народъ научивъ ся уважати учителя за щось низшого ôдъ дяка и побережника, и о скôлько можь старає ся на кождôмъ кроцѣ легко243важенье своє заявити. Кôлькожь то разôвъ чує ся у насъ: „Що менѣ учитель, що ôнъ є, нѣчо! Громада схоче, нагонить, буде другій“. Скôлько разôвъ можь и то чути. „Ты дитинко не бôй ся професора, бо ôнъ тобѣ не смѣє ничого сказати. Найбы тя вдаривъ, то я до арешту го замкну“. А случаѣвъ такихъ у насъ чи мало! Рѣчь ясна, що и дѣти, маючи такій примѣръ, мусять легковажити учителя, а тогды найревнѣйша єго праця не вдѣє нѣчого, паде на камѣнь, остане безплôдною.

Я знаю учителѣвъ, що при найбôльшôй лагôдности, при вырозумѣлости, посвященю майже безграничномъ ледво по кôльканайцяти лѣтахъ довѣвъ до того, що люде кажуть: „Та ôнъ здає ся людяный чоловѣкъ“. А де єще привязаньє загалу, де повне довѣріє до него? Тожь єсли такъ буде, то не дивуйте, що наше, учительство не робить тôлько, скôлько моглобы робити.

Народъ нашь не має єще повного зрозумѣня, чимъ єсть просвѣта, яка задача того, кто несе єѣ, и яка честь належить єму въ мѣру єго задачѣ. Доки се не наступить, доки родичѣ не доложать силъ, щобы плекати въ серцяхъ дѣтей защѣплене учителемъ живе зерно чесноты, доти праця учительства не принесе повнои користи. Врештѣ, зважте сами̂, чи инакше рѣчь ся має?

П. Н.

Часть господарска.

Зимовою порою въ кождôй хатѣ много дровъ горить. Тому то въ многихъ околи-

---

свѣтло на три особы, що въ зачудованю перенята̂ величиною пустынѣ тои, стояли мовь зачаровани̂. Но найбôльше зворушеною була Калинецка. Поступила она пару крокôвъ напередъ, пôднесла голову и недвижимо, мовь нежива, мовь зъ камѣня выкована, ôддала ся подивови. А коли опôсля глянула на полковника и побачила въ оцѣ єго слезу, задрожала у глубѣ душѣ, и боячи ся выдати зъ такимъ зворушеньемъ, котре єѣ обняло, перше промовила:

— Ахъ тѣточко, ходѣмъ, вже пôзно.

— Мовчки пôйшли, за ними полковникъ: а коли ослона шатра запала, ставъ єще довго на тôмъ самôмъ мѣсци, опôсля ôдходячи звôльна, йшовъ дальше и дальше, и довго єще блукавъ ся степомъ.

Другого дня при снѣданю, пôдъ покривкою, що дальша дорога буде прикрѣйшою и що не мôгъ єще приготовити всего до єи улекшеня, зачавъ полковникъ просити, щобы лишили ся єще пару дней. Радôсть невысказана заволодѣла нимъ, коли тѣтка глянувши на паленѣючу Калинецку ôдповѣла перша:

— Такъ намъ тутъ добре, пане полковнику, що не малибысьмо потребы спѣшити, єслибы не здоровльє моєи сестрѣницѣ. Но сама вже подорожь вплывaє на єи поправленье и тому думаю, що не погôршить ся оно цѣлкомъ, єсли кôлька дней забавимо єще. Дякую тобѣ пане полковнику, що намъ жертвуєшь ôдпочинокъ тутъ, де само повѣтре єсть бальсамомъ, и пріймаємо єго зъ охотою и вдячностію.

Уцѣлувавъ руку тѣтки полковникъ, а коли глянувъ въ очи Калинецкои, добачивъ въ нихъ тôлько щастье, що анѣ сумнѣвавъ ся о тôмъ, що и она годить ся зъ гадкою тѣтки. Та певнôсть, що єще часъ якійсь лишать ся разомъ, додали силы єи голосови, свободы всѣмъ єи порушенямъ, словомъ додала ѣй бôльше житя и здоровля.

Любо и чудно переминувъ день сей на звиджуваню табору, на оповѣданю, якъ и коли одно або друге повстало.

Передъ вечеромъ, подорожни̂ наши̂ розгостивши ся вже на добре, сидѣли зъ роботою въ руцѣ на гальеріи, а полковникъ, котрый стоявъ побôчь, ôдповѣдаючи на поставлене собѣ пытанье, такъ говоривъ:

— Много мусѣвъ бымъ говорити, закимъ оповѣвъ бымъ все, чому выбравъ я мѣсце се на лѣтный побутъ, и чого полюбивъ а єго такъ.

— Я єсли буде богато, чи гадаєте, що мене то знудить — промовила Калинецка зъ чувствомъ вспôвчутя и привазаня глядячи єму въ очи?

(Дальше буде.)

цяхъ, ѣдучи зимою селомъ, передъ кождою хатою бачишь купки попелу выкиненого господивями на снѣгъ. Єсть се доказомъ, якъ у насъ люде не умѣють цѣнити найпожиточнѣйшихъ рѣчей и марнотравлять добровольно свое майно. Треба бо знати, що попелъ єсть найлѣпшимъ навозомъ. Высыпаный на рôлю або городъ, скрѣпляє землю о много лѣпше, якъ обôрникъ. Именно добрый єсть попелъ на бульбу и розличну городовину. Въ кождôй хатѣ, повиненъ ся для того збирати попелъ и ховати а коли назбирає ся его больше, высѣяти весною на городъ, где має бути бульба або огородовина. Хлѣборобы въ селахъ положеныхъ близько мѣстъ, повиннѝ куповати попелъ въ мѣстѣ и возити до дому. Оно вынесе о много дешевше ôдъ обôрника, и зробить велику прислугу, тымъ больше, що обôрника у насъ мало, а попелу можна мати до волѣ.

Но правдиво ужиточнымъ єсть лише попелъ деревляный, бо попелъ зъ угля каменного не має майже жадноѝ вартости.

Добрымъ обôрникомъ єсть такожь сажа зъ грубъ и коминôвъ, кто одже може, повиненъ и той матерiялъ громадити. Попелу древного и сажи не треба навѣть много до рôлѣ. Выстане на моргъ, два або три корцѣ. Такожь и на луги єсть попелъ дуже добрый у причиняє ся не лишень до збôльшеня его пилькости, но и до полѣпшеня его доброты.

Кроника.

— Гр. кат. синодъ провинцiональный рускiй має бути отвореный у Львовѣ дня 20 вересня. Въ тôй справѣ бавлять теперь у Львовѣ епископъ Станиславова преосв. Пелешь и епископъ админ. Перемыски преосв. Куиловскiй.

— Ц. к. Рада шкôльна краєва именовала тымчасового учителя, Францишка Бобиньского, въ Воронѣ, сталымъ учителемъ школы етатовои въ Гостовѣ; сталого учителя, Францишка Пьстлицкого, въ Грушцѣ, сталымъ учителемъ школы етатовои въ Порогахъ; тымчасову учительку, Єлену Коньечну, въ Шереновицяхъ, сталою учителькою школы етатовои въ Дитятичахъ.

— Тарифа стрефова на всѣхъ линiяхъ желѣвницѣ пôвнôчнои увôйде въ житье въ днемъ 31 марта с. р. Въ тôй то цѣли рѣшила рада управляюча закупити 1270 вагонôвъ товаревыхъ, а 60 особовыхъ, надѣючи ся збôльшеня руху.

— Кôлькохъ селянъ въ Воскресѣнцяхъ, коломыйского повѣта вытовкли тыми днями ôкна въ корчмѣ и поломили всѣ рѣчи жидôвскѝ. Виновникôвъ увязнила жандармерiя.

— Въ копальнѣ воску въ Молодковѣ, пôдъ Надвôрною, въ шибѣ Мецґера погибло двохъ робôтникôвъ, Василій Мыклишь отець четверо дѣтей. Спустили ся они о 9 рано и небавомъ наступила експльозiя газôвъ. О ратунку не можь було навѣть думати.

— Штунда на Украинѣ. Коли не дописали инши способы, именно, морализованье шизматицкихъ мисiонерôвъ, правительство россiйске знову бере ся до того своего специяльного средства противъ Штундистôвъ, до гоненя. Уманскiй Владыка Анатоль представивъ кiєвскому митрополиту обширный проєктъ такихъ гонительскихъ способôвъ. Власть духовна и свѣтска мають собѣ подати руки въ тôмъ „чоловѣколюбивôмъ" дѣлѣ. Ходять слухи, що слѣдуючѝ способы мають ужити ся до такого апостольства поборникôвъ православiя: Властителямъ фабрикъ, заведень промысловыхъ и господарскихъ не вôльно буде прiймати штундистôвъ на роботу; не вôльно буде такожь тымъ сектярамъ збирати ся разомъ и молити ся спôльно; дѣти штундистôвъ будуть ôдъ родичѣвъ ôднати и воспитувати ся въ закладахъ правительственныхъ; школы штундистôвъ будуть замкненѝ и т. п. цвѣты мисiонерства державнои вѣры. Якъ бы не бувъ поганый собѣ Штундизмъ, всежь таки иншихъ способôвъ ужити бы треба противъ него. Вѣдай „православiє на инши здобутись не має силы.

— Въ Монако, де ославлена рульета въ публичнôмъ домѣ гры, деморализує многихъ и доводить до замоубѣйства, въ протягу одного тыждня позбавило себе житя ажь трое особъ. Итальскiй офицеръ програвши все що мавъ, застрѣливъ ся, Молода американка кинулась пôдъ колеса льокомотивы, а францускiй адвокатъ хотѣвъ отруѣти ся. Завчасу подано єму ратунокъ, та може и не пожаданый тымъ нещастнымъ котрый при своихъ, програвъ и чужѝ повѣренѝ собѣ грошѣ.

— Якiй то проворный россiйскiй воякъ. Хоть то рѣчь вже стара, однакъ не вадить ще єѣ повторити нечувшимъ про неѣ. Ще за Царя Николая, приѣхавъ на дворъ царскiй Хозроесъ-Мирза посолъ перскiй, въ якôйсь специяльной миссiи. При обѣдѣ, при котрôмъ сей Персъ находивъ ся, стали балакати про умственный розвитокъ и проворнôсть низшихъ верствъ людности. Царь Николай упиравъ ся при тôмъ, що надъ россiйского салдата нема на свѣтѣ проворнѣйшого, чому здаєсь Хороесъ-Мирза не зовсѣмъ довѣрявъ. Щобы дати явный доказъ, царь приликавъ першого лѣпшого вояка стоявшого на вартѣ, и казавъ щобы посолъ щось до него по перски заговоривъ. На жовняра же скрикнувъ „внимай". Персъ найперше здвигнувъ руку въ гору, потôмъ опустивъ єѣ внизъ и при тôмъ щось моркотнувъ по своєму. Николай питає салдата „понялъ"? „Понялъ Ваше Величество" ôдповôвъ сей.

— Ну, такъ дай єму отвѣтъ — каже царь. Тогды жовняриско, махнувъ рукою въ гору, потôмъ внизъ а на конець зробивъ рукою рухъ мовь бы корбою крутивъ. — „Зрозумѣвъ" каже зачудованый Персъ. — Щожь се за знаки були? — пытає царь. — А, каже посолъ пôднѣсши руки показавъ єму, що Богъ сотворивъ небо, опустивши єѣ, сказавъ, що и землю, а ôнъ не тôлько тоє пôдтвердивъ але єще добавивъ ôдъ себе, що Богъ сотворивъ всю вселенну" — А ты же що казавъ и якъ понялъ мову посла;" — пытає Николай салдата. — Жовнярь на се каже: — Ôнъ менѣ сказавъ, що у нихъ найперше бьють въ пыку потôмъ низше, та я єму ôдповѣвъ, що у насъ не лише въ пыку и низше бьють але буває, що окладають палками доокола" Така проворнôсть салдацка, дуже припала цареви до вподобы, що смѣявся до зôрваня бокôвъ по чôмъ посыпались вже розказы и згадки веселѝ, що рѣдко бувало у Николая.

— Хотячи отримати свѣтло безъ огня, треба до подовговатои фляшины зъ бѣлого шкла кинути кусникъ фосфору, великости зерняти гороху и залити чистою, кипячою оливою, ажь до третои части фляшки по чѣмъ треба єѣ закоркувати. Маючи сей препаратъ, єсли ся хоче одержати свѣтло, ôдтыкає ся на хвильку фляшочку, а по закоркованю вôльна просторонь у фляшцѣ буде ясно свѣтити. Наколи свѣтло зменшає ся, треба знову впустити троху свѣжого воздуху. Олива не повинна однакъ замерзати. Одна така фляшочка выстане на цѣлу зиму. Сей родъ свѣтла може бути дуже ужиточный, а именно въ магазинахъ и складахъ матерiй легко запалюючихъ ся.

Послѣднѝ вѣсти.

Е. В. Цѣсарь отворивъ вчера двайцяту зъ ряду дорôчну выставу штукъ красныхъ. Въ торжественнôмъ тôмъ актѣ взяли удѣлъ: Найд. Архикнязь Кароль Людвикъ, Министры, много достойникôвъ и амбасадоръ кн. Райсъ.

Король бельгiйскiй выѣжджає до Англiи, де после *Indepedance Belge* забавить два тыжднѣ. Король удає ся перше всего до Льондину, щобы тамъ найперше видѣти ся и розмовити зъ кôлькома высоко поставлеными личностями, а опôсля удасть ся до пôвночнои Англiи и Шкоцiи, щобы звидѣти кôлька бôльшихъ портôвъ и лично поинформовати ся о организацiи головныхъ линiй мореплавныхъ.

Зъ Петербурга доносять, що на торжество двайцятьлѣтного ювилея панованя короля румуньского Кароля, выѣде до Букарешту въ заступствѣ царя в. князь Володимѣръ.

Президентомъ скупщины выбраный Димитрiй Катичь, а вицепрезидентомъ Саго Буковичь.

Компетентнѝ жерела заперечують вѣсти, будь-то-бы молодый король Александеръ мавъ ѣхати до Петербурга на обходъ срѣбного весѣля царства.

Зъ Петербурга доносять, що царева має выѣхати до Альгиру на случай, єслибы доктори орекли, що хорый на груди кн. Юрiй довше въ Альгирѣ позбстати буде мусѣвъ. Єслибъ полѣпшило ся царевичови, то царева выѣде до Корфу, де перебуде довшiй часъ. Царь перебуде часъ великого посту въ Петербурзѣ.

Донесеня зъ *Buenos-Ayres* зъ дня 15 с. м. стверджають вѣсть о побѣдѣ армiи конґресовои пôдъ *Passo-al-Monte*. Войско правительственне побите цѣлковито и стратило 700 людей межи иншими головного свого вождя, полковника Роблеса.

Дръ Кохъ, котрый прибувъ вчера до Каиру, поручує выбудованье въ Тебахъ баракôвъ для хорыхъ на сухоты, понеже воздухъ тамошный єсть дуже користный для сухотникôвъ.

Въ Швайцарiи при загальнôмъ голосованю ôдкинено уставу о заосмотрюваню урядникôвъ неспосôбныхъ до працѣ. За ôдкиненьемъ освѣдчило ся 342.137 голосôвъ, противо ôдкиненя 90.641 голосôвъ.

ТЕЛЕҐРАМЫ.

Вѣдень, 17 марта. Пôсля донесенъ *Presse*, ôдбували ся передвчера и вчера договоры помежи австрiйскими и угорскими делегатами, причôмъ згоджено ся на modus procedendi при договорахъ зъ дельегатами нѣмецкими. Здає ся що дальшiй тягъ договорôвъ зъ дельегатами нѣмецкими наступить въ середу, понеже до тои поры надôйдуть правдоподôбно новѝ инструкцiи зъ Берлина.

Вѣдень 17 марта. *Polit. Corr.* доносить: Бувшiй болгарскiй министръ вôйны, Муткуровъ померъ въ Неаполи. — Доносить такожь *Polit. Corr.*, що всякѝ поголоски, мовь бы комендантъ корпусу, головнодоводячiй у Вѣдни, Шенфельдъ, переходивъ въ станъ супочинку, такожь всякѝ до тыхъ поголосокъ привязанѝ комбинацiи суть безосновнѝ.

Парижь, 17 марта. Зъ причины угоды помежи пп. Мелиномъ и Фльокстомъ, не пôдлягає вже сумнѣвови, що обрады въ Избѣ депутованыхъ надъ предложеньемъ тарифы платнои розпôчнуть ся доперва по ферiяхъ, котрѝ тревати мають ôдъ 21 с. м. до 21 цвѣтня.

Lussingrande, 17 марта. Найяснѣйша Панѣ прибула тутъ въ товариствѣ Найдост. Архикн. Валерiи, Найдост. Архикнязѣвъ Францъ Сальватора и Кароля Стефана, и привитана зôстала черезъ людность зъ восторгомъ. Найяснѣйша Панѣ приняла адресу льояльности ôдъ духовеньства и громадъ Lussingrande и Lussinpiccole. Потôмъ звидѣвши мѣсто, поручила Найяснѣйша Панѣ старостѣ, выразити людности обохъ островôвъ подяку за льояльне принятье.

Вашингтонъ 17 марта. Посолъ италiйскiй высказавъ представленье по поводу кровавыхъ приключень въ Новôмъ Орлеанѣ. Президентъ Сполученыхъ Становъ приказавъ высказати, ґубернаторови Люизяны свое соболѣзнованье по поводу тыхъ выпадкôвъ, пôдносячи запорученну черезъ трактаты опѣку надъ житьемъ и власностiю Италiянцѣвъ, и выражаючи надѣю, що губернаторъ зарядить все потрѣбне въ цѣли спиненя дальшого проливу крови.

Торгъ збôжемъ.

17 марта	Львôвъ	Терно-пôль	Пôдволо-чиска	Ярославъ
Пшениця	8.——8.25	7.85—8.10	7.60—8.—	8.——8.45
Жито	5.85—6.20	5.60—6.—	5.40—5.90	6.——6.35
Ячмѣнь	6.——6.75	5.25—7.—	4.85—6.50	5.75—7.25
Овесъ	6.——6.70	5.80—6.35	5.75—6.20	6.20—7.—
Горохъ	6.20—9.75	6.——9.—	6.——8.50	6.30—9.75
Выка	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Рѣпакъ	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Хмель	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Конюшина чер.	42.—52.—	42.—52.—	45.—51.—	45.—52.—
Конюшина бѣла	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Оковита	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—

Все за 100 кильо netto безъ мѣшка.

Хмель ôдъ —·— до —·— за 56 кильо.

Оковита готова за 10.000 лiтр. пр. loco Львôвъ ôдъ —·— до —·— зл.

Одвѣчательный редакторъ: Адамъ Креховецкiй

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.